

W czwartek 3 października 2019 r. w siedzibie Narodowego Archiwum w Pradze odbyła się międzynarodowa konferencja archiwalno-historyczna, zorganizowana we współpracy z Instytutem Historii Akademii Nauk Republiki Czeskiej pt. „Komintern w Europie Środkowej. Instrument polityki zagranicznej Związku Radzieckiego”, gromadząc wielu badaczy z Czech, Słowacji, Niemiec, Ukrainy i Rosji.

We wprowadzeniu do Konferencji jej organizatorzy napisali m.in.: „Ustanowienie Międzynarodówki Komunistycznej w marcu 1919 r. zwiastowało przejście polityki państwa radzieckiego do intensywnej współpracy z międzynarodowym socjalistycznym, względnie komunistycznym ruchem. W działalność tę była zaangażowana radykalna część lewicy czechosłowackiej socjaldemokracji, przekształcona później w Komunistyczną Partię Czechosłowacji (KSČ). Kierownictwo Kominternu i jego profil zmieniły się, ale niezmienny pozostawał jego kierunek ideologiczny. Nadal istnieje wiele niewiadomych dotyczących tych zmian, powstawania mechanizmów wewnętrznych. Zwłaszcza na pierwszych etapach rozwoju Kominternu zarządzanie nim wykazało bardziej autonomiczne elementy w stosunku do WKP(b). Sekcje Kominternu, partie komunistyczne, były zaangażowane we wspieranie państwa radzieckiego i odgrywały ważną rolę we wspieraniu jego polityki zagranicznej w swoich krajach. Po tym, jak przez partie komunistyczne przeszła fala bolszewizacji, gdy Stalin umocnił swoją pozycję w ZSRR, podporządkował Komintern interesom imperium sowieckiego”.

Obrady toczyły się w aż pięciu blokach tematycznych, w ramach których wygłoszono szereg referatów:

Blok I – Powstanie Kominternu a sowiecka polityka zagraniczna. Emil Voráček, „Komintern w polityce zagranicznej ZSRR”; Wladislaw Hedeler, „Die Gründungsmitglieder der Kommunistischen Internationale“ (Członkowie założyciele Międzynarodówki Komunistycznej); Juraj Benko, „Komintern a Europa Środkowa 1919–1922. Od integracji do dyscyplinowania i racjonalizacji”.

Blok II – Komintern w Europie – studia przypadków: Magnus Ilmjärv, „Comintern and the Baltic States, 1919–1940” (Komintern i kraje bałtyckie w latach 1919-1940); Miroslav Šepták, „Między początkiem republiki a Anshlussem. Zarys rozwoju Komunistycznej Partii Austrii w latach 1918–1938”.

Blok III – Komintern w świecie anglosaskim: Lukáš Novotný, „List Zinowjewa i jego wpływ na sytuację polityczną w Wielkiej Brytanii jesienią 1924 r.”; Florian Ruttner, „The Policy of the Comintern in the Light of the International Council Correspondence” (Polityka Kominternu w świetle międzynarodowej korespondencji Rady).

Blok IV – Komintern a KSČ [Komunistyczna Partia Czechosłowacji]: Николай Николаевич Станков [Nikolaj Nikolajewicz Stankow], „Деятельность Коминтерна и образование КПЧ в документах первых советских миссий в Чехословакии (1920–1921 гг.) / Działalność

Kominternu i utworzenie KPČ w dokumentach pierwszych misji radzieckich w Czechosłowacji (lata 1920-1921); Martin Dolejský, „KSČ v zajištění sociálfašismu. Vyloučení Josefa Guttmana v roce 1933 (Partia Komunistyczna w niewoli faszyzmu społecznego. Usunięcie Josefa Guttmana w 1933 r.); Peter Popálený, „Lidová fronta a její reálná podoba v Československu” (Front Ludowy i jego realna postać w Czechosłowacji).

Blok V - Czerwona spółdzielczość, rozwiązanie Kominternu i jego reinkarnacja: Jan Slavíček, „Comintern and KPC: Problems and Struggles with Cooperative Policy of 1920s and 1930s – the Case of Včela Cooperative in Prague (Komintern i KPC: problemy i zmagania z polityką współpracy w latach 20. i 30. XX wieku - przypadek spółdzielni Včela w Pradze); Vít Smetana, „Politická strategie Kominterny po jejím rozpuštění a sovětské geopolitické plánování v závěru války: problémy interpretace (Strategia polityczna Kominternu po jego rozwiązaniu i radzieckie planowanie geopolityczne pod koniec wojny: problemy interpretacyjne); Теймур Агабаевич Джабаров [Teimur Agabajewitz Dżalilow], „Наследники Коминтерна: роспуск Коминформбюро и становление новой системы подчинения международного коммунистического движения интересам советской политики. 1956–1970 гг” (Spadkobiercy Kominternu: rozwiązanie Kominformu i ustanowienie nowego systemu podporządkowania międzynarodowego ruchu komunistycznego interesom polityki radzieckiej w latach 1956–1970).

Jak z powyższego widać konferencja zgromadziła licznych przedstawicieli nauki z kilku państw Europy Środkowej, którzy przedstawili swoje spojrzenie na temat działalności Kominternu i jej skutków. Wygłoszone referaty zostaną opublikowane w specjalnym wydawnictwie pokonferencyjnym. Trochę jednak szkoda, że zabraknie w nim polskiego stanowiska.

Więcej:

[Pozvánka na mezinárodní konferenci “Komintern a střední Evropa. Nástroj zahraniční politiky Sovětského svazu”, 3. října 2019 v Národním archivu](#)

[Comintern and Central Europe. Tool of Foreign Policy of the Soviet Union](#)

[Tisková zpráva a fotografie z konference Komintern a střední Evropa](#)

oprac. Ivo Ľaborewicz

CZECHY: Konferencja o Kominternie w Europie Środkowej

Wpisany przez Ivo Łaborewicz

piątek, 18 października 2019 20:32 - Poprawiony piątek, 18 października 2019 20:39

AP Oddział Jelenia Góra